

*Apostoli buzdítás katolikus férfiaknak, lelki fiaimnak***ODAÁLLNI A RÉSBÉ**

Thomas J. Olmsted, püspök, Phoenix Egyházmegye (USA)

„Kerestem köztük olyan férfit, aki falat építene, és odaállna a részbe élém az országért...” (Ez 22,30)

Csatába hívás

Harsonaszóval kezdem ezt a levelet és világos üzenettel számotokra, fiaim és a testvéreim Krisztusban: *férfiak, ne habozzatok részt venni a körülöttünk folyó csatában*, ami gyermekeinket és családjainkat megsebzí, egy csatában, ami eltorzítja mind a nők, mind a férfiak méltóságát. Ez a csata gyakran rejtett, de a harc valóságos. Elsősorban szellemi, de fokozatosan megöli a megmaradt keresztény ethoszt [*erkölcsiség. A ford.*] társadalmunkban és kultúránkban, de még saját otthonainkban is.

A világ a sátán támadása alatt áll, ahogy azt a mi Urunk is megmondta (1Pt 5, 8-14). Ez a csata az Egyházon belül történik, és a pusztítás teljesen nyilvánvaló. A 2000-es év óta 14 millió katolikus hagyta el a hitét. A gyermekek plébániai hitoktatása 24%-kal, a katolikus iskolák létszáma 19%-kal esett vissza. A csecsemőkeresztelek 28%kal, a felnőtt keresztelek 31%-al csökkentek, és a szentségi katolikus házasságok száma 41%-kal esett vissza.¹ Ez komoly rést jelent, egy tátongó lyukat Krisztus harcvonalain. Miközben Phoenix Egyházmegye a nemzeti statisztikákhoz képest jobban teljesített, a veszteségek megdöbbentőek.

Az egyik legfontosabb oka annak, hogy az Egyház a sátán támadásai alatt meginog az, hogy sok katolikus férfi nem hajlandó „odaállni a részbe” - kitölteni ezt a szakadékot, mely nyitott és sebezhető a további támadásokkal szemben. Sokan elhagyták hitüket, és sokan, akik megmaradnak „katolikus”-nak, a hitüket csak félénken és minimális elkötelezettséggel adják át gyermekeiknek. A közelmúlt kutatásai azt mutatják, hogy a fiatal katolikus férfiak nagy hányada elhagyja hitét és „nem hívő” lesz - olyan férfi, akiknek nincs vallási hovatartozása. A fiatal katolikus férfiak egyre növekvő csökkenése a következő évtizedekben pusztító hatással lesz az egyházra Amerikában, ahogy az idősebb férfiak meghalnak, a fiatal férfiak nem maradnak meg és nem házasodnak az Egyházban, ez felgyorsítja a már bekövetkezett veszteségeket.

Ezek a tények pusztítóan hatnak. Ahogy atyáink, testvéreink, nagybátyjaink, fiaink és barátaink elpártolnak az Egyháztól, egyre mélyebbre jutnak a bűnben, elszakítják köteléküket Istentől, és így sebezhetővé válnak a pokol tüzére. Míg tudjuk, hogy Krisztus minden bűnbánó bűnöst

¹ Center for Applied Research into the Apostolate. Frequently Requested Church Statistics, 2014

visszavár, az igazság az, hogy nagyszámú katolikus férfi nem tartja meg a gyermeke megkeresztelésekor tett ígését - hogy Krisztushoz viszi, és az Egyház hitében neveli fel őket.

Ez a válság nyilvánvalóvá válik a hozzád és hozzám hasonló katolikus férfiak elcsüggedésében és visszavonulásában. Valójában éppen ezért hiszek abban, hogy szükség van erre a buzdításra, és ez oka reményemnek, mert Isten folyamatosan legyőzi a gonoszt a jóval. Az Evangélium öröme erősebb, mint a bűn kovácsolta szomorúság! Egy eldobható kultúra nem képes ellenállni az új életnek és fénynek, mely folyamatosan árad Krisztusból. Ezért felszólítalak, hogy nyisd meg az elmédet és a szívedet Neki, a Megváltónak, aki megerősít, hogy belépj a részbe!

Ezen buzdítás célja

Ezt a buzdítást *bátorításként, kihívásként ajánlom, és misszióra hívom* Phoenix Egyházmegye minden jóakarató férfinak: papokat és diakónusokat, férjeket, apákat és fiúkat, nagyapákat és özvegyeket, fiatal férfiakat a hivatások előkészítésére –azaz *minden egyes férfit*. Ezzel a buzdítással tisztázni akarom számotokra eme Krisztustól származó küldetés természetét, melyhez támaszkodom a Szentírásra, az Egyház tanítására és a szentek példájára.

Ebben a buzdításban három alapvető kérdéssel foglalkozom:

1. Mit jelent *keresztény férfinak* lenni?
2. Hogyan *szeret* a katolikus férfi?
3. Miért létfontosságú, teljesen érthetően, *minden* férfi számára az apaság?

Mielőtt a három alapkérdéssel foglalkoznánk, fontos, hogy megfelelő kontextusba helyezzük ezeket. A következő részben elmagyarázok **három fontos kontextust**, amelyek segítenek megérteni a fő kérdéseket.

#1 kontextus: Új apostoli időpont - az „új evangelizáció”

Először is, egy új apostoli időszak érkezett el számunkra az Egyház történetében. A Szentlélek elhozza azt, amit a legutóbbi pápák az „új evangelizációnak” neveznek. Az evangelizáció alatt Jézus Krisztus evangéliumának minden rendelkezésre álló eszközzel történő megosztását értjük, mint amilyen a prédikáció, a tanítás, a gyümölcsöző és hűséges családi élet, a cölibátusban élés Isten Királysága érdekében, a média és más művészetek alkalmazása az Evangélium szolgálatában. Mi az, ami új? A mi időnk újdonsága: Nyugaton a versengő kultúrák közepette találjuk magunkat, különösen a városokban és azok környékén, ahol az Evangélium egyszer már mélyen hatott.

Jézus Krisztus nagy küldetése (Mt28, 16-20), hogy menjenek szerte az egész világon és terjesszék az örömhírt, már megtörtént ott, ahol élünk! A nyugati kultúra átítatása egyszer már olyan mély volt, hogy bizonyos értelemben a talaj részévé vált, és bizonyos értelemben még mindig ezen a talajon állunk. Nyilvánvalóak az életről szóló jelenlegi feltevések, amelyek

közvetlenül a görög-római-zsidó-keresztény keretrendszerből származnak: a „tisztesség”, „egyenlőség”, „erény”, „férfi méltóság”, „együttézés”, „képviseleti kormány”, „Aranyszabály”, a „Tízparancsolat”, a „kórház”, az „egyetem” és más egyértelműen pozitív fejlemények a civilizáció történetében. Mindez a mi apai örökségünk lelki őseinktől. Ezen a gazdag talajon állunk, melyen sok áldás van, mert az Evangéliumot itt tanították, hitben fogadták és a gyakorlatba átültették.

Ugyanakkor a természetek keményen dolgoznak ebben a talajban. Itt a fejlett arizonai sivatagban jól ismerjük a természeteket. A háztulajdonosok tudják, hogy az éghajlatunk alatt épített otthonok nem teljesen mentesek az éhes, föld alatti rovaroktól. Hasonlóképpen egyetlen kultúra sem - bármennyire mélyen keresztény - immunis a féligazságok és a rejtett bűn korrupciójával szemben. Keresztény örökségünk sok gyümölcse még létezik, de a talaj alatti gyökerek ostrom alatt állnak. A kultúránk nagy része jó marad, és meg kell őrizni ezt, de ostobaság lenne figyelmen kívül hagyni a fennmaradó jót fenyegető és egyre növekedő tendenciákat, és veszélyeztetik azt a örökséget, mellyel megáldottak bennünket.

A válasz és a kizárólag végső megoldás az új evangelizáció, amiről beszélünk. Szent II. János Pál pápa, akivel kilenc évig áldott munkát végezhettem együtt, és aki sok férfit inspirált, emlékeztet bennünket erre a szükséges válaszra: „Az Evangéliumon kívül nincs megoldás a társadalmi kérdésre.”² Ezzel a buzdítással örömmel vallom szavait a sajátoménak; Jézus evangéliumán kívül nincs más megoldás kulturális hanyatlásunkra.

Ez talán ijesztő, de bizonyosan egy kaland. A Jelenések könyvében az Úr Jézus azt mondja nekünk: „*Íme, újjáteremtek mindent!*” (21,5) -, hogy az öreg és fáradt, bűnös és törött dolgok megújuljanak az Ő megtestesülésében, halálában és feltámadásában. Lehetséges, hogy ez igaz? A válasz egy hangos *igen!* Egy igaz katolikus férfi az egész életét ezzel a tétellel köti össze -, hogy Jézus Krisztusban minden megújul. Urunk megígérte, hogy Ő mindig velünk van és velünk is lesz. Így a katolikus férfiak az évszázadok során válaszoltak arra a hívásra, hogy megkezdjék a mindig ősi és mindig új csatát, és bízom benne, hogy hasonlóképpen válaszoltok ti is, hogy beálljunk a mai részbe. Légy magabiztos! Légy merész! Előre, a *részbe!*

#2. kontextus: Tábori kórház és katonai iskola

Homíliáiban Ferenc pápa ma az egyházat „csata utáni tábori kórházként” írja le - állandó kegyelem forrása annak érdekében, hogy elviseljük és legyőzzük azokat a sebeket, amelyeket mindannyian viselünk. Az Egyház az Igazság erőteljes forrása, hogy meggyógyítsa a férfiakat és felkészítse őket arra, hogy harcoljanak egy újabb napon Krisztusért. Itt Phoenixben, mint másutt is, az Egyház megtalálja - bár meg kell kettőznie erőfeszítéseit, hogy megtalálja - a gyógyulás útjait saját magunknak, és az eszközöket, melyekkel gondoskodhatunk másokról, akik, hozzánk hasonlóan a bukás jelét kimerítő módon hordozzák, legyenek ezek fizikai vagy lelki sebek

² Pope St. John Paul II, *Ecclesia in America*, 3, 5

(pornográfiától, alkoholtól, kábítószerektől, ételektől való függőség, összetört házasság, apahiány és zűrös családi élet). Szólít az idő az Egyház szellemének megújítására a fizikai és lelki gyógyulásért, melyet a Szentlélek adott. Mint Ferenc pápa mondja, a sebesültek körülöttünk vannak, és „nincs értelme megkérdezni egy súlyosan sérült személyt, hogy magas-e a koleszterin vagy a vércukor szintje. A sebeket kell meggyógyítani.”³ Ugyanakkor a Katolikus Egyházban található igazság teljességének kinyilatkoztatása elengedhetetlen. Ez vezet titeket, férfiakat, hogy olyan életet éljétek, ahol a bűnök nem okoznak elmérgedő sebeket. Krisztus irgalma és igazsága által meggyógyulunk és újraéledünk a csatára. Krisztus irgalmában és igazságában erőssé válunk az Ő erejében, bátorra az Ő bátorságában, és valóban megtapasztalhatjuk a „háború örömét” Krisztus katonájaként.

Mivel az egyház, mint „tábori kórház” csata után megfelelő analógia, akkor egy másik kép is megfelelő a mai napra: a szellemi katonai iskola. Az egyház mindig is egy olyan iskola (volt), amely felkészít a spirituális harcra, ahol a keresztények „*megvívják a hit jó harcát*” (1Tim 6), hogy „*Öltsétek föl az Isten fegyverzetét*”, hogy „*az ördög cselvetéseinek ellenállhassatok*”. (Ef 6,11).

Azóta, hogy Jézus kiválasztotta a tizenkét apostolt formálta őket az Ő jelenlétében, és elküldte őket az Ő nevében, folytatta a kiválasztást és a férfiak formálását Egyházán keresztül, és elküldte őket a sebesültekhez. Ez az *apostol* szó jelentése - az elküldött férfi. Ezzel a levéllel tehát fiaim és testvéreim, arra szólítalak fel benneteket, hogy figyeljétek Jézus hívását, és hagyjátok, hogy formálja elméteket és szíveteket az Evangélium fényével, *a küldetés céljából*. Ezért *apostoli buzdítás* ez a levél. Ezúton arra kérek benneteket, hogy *álljatok a részbe* - hogy elvégezzétek Krisztus katonáinak munkáját a mai világban.

#3 kontextus: Férfi és nő kiegészítik egymást, nem versenytársak

A férfiasság és a nőiség komplementaritása kulcsfontosságú annak megértéséhez, hogy az embereknek milyen az istenképük. Anélkül, hogy tudnánk és értékelnénk ezt, nem ismerhetjük meg magunkat vagy férfiúi küldetésünket, és a nők sem tudják felvállalni saját hivatásukat, bízva az Atya szeretetében.

A férfiak és a nők természetesen különbözőek. A tudomány egyre inkább elmélyíti ennek a különbségnek a megértését. Egészen a közelmúltig kevés elképzelésünk volt a hormonok komplex működéséről, a kémiai reakciókról, a férfi és a női agy különbségeiről, minden, ahogy reagál a fogantatáskor jelen lévő kromoszómák XX vagy XY kombinációjának jelenlétére. Például lenyűgöző felfedezés az átlagos nőnél a corpus callosum (az agy két oldala közötti kötőszálak) jelentősen nagyobb mennyisége, mint ahogy az is, hogy a férfiagy jellemzően jobban szegmentált a funkcióiban. Tanulmányok szerint a lány csecsemők átlagosan kétszer olyan hosszú ideig néznek egy csendes felnőttet, mint a fiú csecsemők, akiket jobban érdekel az Isten

³ Interjú, 2013. szept 19.

által létrehozott személy.⁴ Mindezen biológiai tények, melyeket a tudomány felfedezett, kiegészítik a komplementaritás szimfóniájára vonatkozó ismereteinket a férfi és a nő között, amit igazán megcsodálunk, és aminek örülünk, amikor találkozunk a szexuális különbség szépségével.

Ez a különbség kihívás is, hiszen a félreértés belopakodhat, és a bűn miatt elveszíthetjük az egymás iránti tiszteletet, és elrabolja tőlünk a nők és férfiak közötti békés és gyümölcsöző együttműködés reményét. De ez a nemek közötti küzdelem nem Isten teremtésének hibája; ez a bűn eredménye. Ferenc pápa ezt így magyarázza:

A férfi és a nő Isten képmása és hasonlatossága. Ez azt mondja nekünk, hogy nem csak a férfi vette magára Isten képmását, nemcsak a nő foglalja magában Isten képét, hanem a férfi és nő, mint egy pár, szintén Isten képmása. A férfi és a nő közötti különbség nem ellentét, se nem alárendeltség, hanem egység és szaporodás [procreatio], mindig Isten képmására és hasonlatosságára.⁵

E küzdelem mellett a „gender ideológia” gyors előrehaladása megfertőzte a társadalmakat világszerte. Ez az ideológia arra törekszik, hogy megsemmisítse az Isten által teremtett szexuális különbséget, hogy eltávolítsa a *férfi* és a *nő* jelentését, mint az emberi személy értelmezésének normatív módját, és helyére a szexualitás más „kategóriáit” tegye. Ez az ideológia romboló az egyén és a társadalom számára, és hazugság. Káros az emberre, és ezért olyan hamis fogalom, melyet keresztényként elleneznünk kell. Ugyanakkor együttérzést és segítséget kell nyújtanunk azoknak, akik zavart tapasztalnak saját szexuális identitásukban. Ez a zavar nem váratlan, ha a szekularizmus mérge eléri az olyan kritikus szintet: „Amikor Istent elfelejtik, a teremtmény maga érthetlenné válik”.⁶

Ennek a „gender ideológiának” az egyénekre és a társadalomra gyakorolt káros hatásával idén Ferenc pápa is hosszasan foglalkozott:

Megkérdezem magamat, hogy az úgynevezett gender elmélet nem ... a frusztráció és a rezignáció kifejezése-e, mely a szexuális különbség megszüntetésére törekszik, mivel már nem tudja, hogyan nézzen szembe ezzel. Igen, azt kockáztatjuk, hogy egy lépést hátralepünk. A különbség eltávolítása valójában gondot, nem pedig megoldást jelent. A kapcsolati problémák megoldása érdekében a férfiaknak és a nőknek többet kell beszélniük egymással, egymást többször meghallgatni, jobban megismerni a másikat,

⁴ Természetesen a genetikai szabálynak vannak ritka kivételei. Tudatában vagyunk a genetikai hiba vagy az elégtelen hormonális fejlődés által okozott kivételeknek. Például a Turner-szindróma lányoknál és az Androgén Érzéketlenségi Szindróma vagy a XXY-szindróma fiúknál olyan helyzeteket okoz, mely nagyon fájdalmas ezeknek a fiatal férfiaknak és nőknek és családjaiknak. Imádkozom, hogy a katolikus kutatók, pszichológusok és orvosok élen járjanak ezen jelenségek tanulmányozásában, és etikus tanácsadásban, gondozásban és támogatásban részesítsék ezeket az egyéneket és családokat.

⁵ Homilia, 2015. június 14

⁶ Gaudium et spes, 32.

szeretniük kell jobban egymást. Tiszteletben kell tartaniuk egymást és együttműködniük barátságban.⁷

Ahogy Ferenc pápa emlékeztet mindannyiunkat arra, hogy „jobban szeressük egymást”, buzdítalak benneteket, fiaim és testvéreim Jézus Krisztusban, hogy mélyebben megragadjátok a szexuális különbség szépségét és gazdagságát, és megvédjétek azt a hamis ideológiák ellen.

Miután meghatároztuk azokat a kontextusokat, ahol meg lehet érteni a jelen buzdításban tárgyalt kérdéseket, most magam is válaszolok a fenti kérdésekre.

⁷ Gaudium et spes, 32.

1. kérdés: Mit jelent katolikus férfinak lenni?

Ecce Homo – Íme, az ember

Minden férfinak, különösen ma, érett elfogadásra és megértésre kell jutnia, hogy mit jelent férfinak lenni. Ez nyilvánvalónak tűnhet, de a mi világunkban sok az eltorzult kép, és a zavar sok bizonyítéka van arra, hogy mi az igazi férfiasság. Elmondhatjuk, hogy a történelem során először az emberek annyira összezavarodtak vagy annyira arrogánsak, hogy megpróbálják meghatározni férfiasságukat vagy nőiességüket a saját definícióik szerint.

Jézus perének egyik meghökkentő pillanatában Pontius Pilátus minden evilági erejével, ezekkel a szavakkal mutatta be Jézust a tömegnek (*Ecce homo* latinul): „Íme, a ember!” Azt gondolva, hogy csak egy názáreti férfire mutatott, nem tudta felismerni, hogy az *Isten által teremtett* férfire mutatott - Az Ige testté lett, a Názáreti Jézus -, aki egyszerre teljesen Isten és teljesen ember, és a férfiasság tökéletessége. Földi életének minden pillanata a misztérium kinyilatkoztatása, hogy mit jelent embernek lenni - vagyis teljesen embernek és a férfiasság modelljének is. Sehol máshol nem találjuk meg a férfiasság teljességét, mint ahogy az Isten Fiában. Csak Jézus Krisztusban találhatjuk meg a férfiasság erényének és erejének legmagasabb szintű megjelenítését, amire szükségünk van személyes életünkben és a társadalomban is. Ami látható volt Krisztus földi életében, Istenfiúságának láthatatlan misztériumához vezet, valamint megváltói küldetéséhez. Az Atya elküldte Fiát, hogy kinyilatkoztassa, mit jelent embernek lenni, és ennek a kinyilatkoztatásnak a teljessége nyilvánvalóvá válik a kereszten. Azt mondja nekünk, hogy éppen ezért jött be a világba, hogy őszintén vágyik arra, hogy teljes mértékben nekünk adja magát.⁸ Ebben rejlik a férfiasság teljessége; minden katolikus férfinak készen kell állnia arra, hogy teljes egészében átadja önmagát, hogy belépjen a részbe, hogy elköteleződjön a szellemi harcra a nők, a gyermekek és mások védelmére, az ördög gonoszsága és csapdái ellen!

Nézve a szekuláris világot, hogy mit tart „férfiasnak”, valójában azok a férfiasság árnyékai - vagy akár hamisítványai. Nincs sportoló és nem számít hány díjat kapott; nincs politikai vezető és nem számít, milyen hatalommal rendelkezik; nincs előadóművész, üzletember vagy híresség és nem számít, mennyire imádják; nincs fizikai tulajdonság vagy izomerő; nincs intelligencia vagy tehetség; semmilyen díj vagy eredmény nem adhat férfiasságot a férfinak. A hírességeket bálványként imádni ebben az időben különösen kísértés, de a férfias identitás építése ilyen múltó modellekre alapozva olyan, mint identitást építeni a homokra. Katolikus fiaim és testvéreim, csak egy biztos alapra tudjuk felépíteni a férfiasságot a sziklára, Jézus Krisztusra. Szabadítónkra tekintünk, hogy átalakuljunk Őbenne, hogy férfiak legyünk, olyanok, aminek elhívnak bennünket, és hogy mások is Őt láthassák bennünk.

Azonban nem csak *nézünk* Jézusra. Ténylegesen *találkozunk* Krisztussal a szentmisében, amikor Őt kapjuk ajándékkul az Eucharishtiában. Ezért hívom paptestvéreimet, hogy ébresszék fel a

⁸ Általános audencia, 2015. április 15.

transzcendencia érzését a férfiak szívében az áhítatos és gyönyörű liturgia által, segítve őket, hogy újra és újra felfedezzék Jézust az Eucharishtiában minden vasárnap. Kérem paptestvéreimet, hogy tanítsák meg a híveket a liturgia erőteljes igazságára különösen olyan módon, melyekhez a férfiak kapcsolódni tudnak. Megtanítani a férfiakat, hogy megértsék a szentmise teljességét és erejét, ennek elsődleges fontosságúnak kell lennie. Micsoda öröm Isten férfiainak, amikor olyan papok vezetik őket, akik magabiztosak saját férfiasságukban, és a hívásban, hogy részt vegyenek Krisztus jegyesi szeretetében, és nagylelkű, életet adó apaságukban!

Szentek, hitünk hősei

Ez az, amit az őseink, a szentek tettek két évezreden keresztül. Ahogy az Evangélium feltárja a férfiasság valóságát, megtalálhatjuk azt a szentek hősi tanúságában megélve.

A szentek az evangéliumok egyfajta folytatásai, így példákat adnak számunkra a szentség változatos útjairól. Így ahogy Jézus megmutatja nekünk a férfiasság tökéletességét, megtalálhatjuk azt a szentek hősi tanúságában megélve is, akiket Krisztus vezetett. Csakúgy, mint amikor egy törekvő baseball játékos ihletet kap a baseball hírességek csarnokában, úgy kell nekünk, férfiaknak nézni azokra, akik előttünk mentek, nézni rájuk ihletért és bátorságért, a jó harcban való küzdésért.

Gondolj a baseball játékosok különböző képességeire és talentumaira. Egy fiatal személy álmodhat olyan ütésről, mint Babe Ruth, elkapásról és dobásról, mint Willie Mays, Henry Aaron gyorsaságáról, Lou Gehrig és Jackie Robinson következetességéről és kemény munkájáról. Fiatal dobójátékosok álmodnának Cy Young és Randy Johnson dobásairól. Mivel látják, hogy ezen játékosok mindegyike különböző módon játssza a játékot, ez inspirálja őket a baseball szeretetére.

Mégis sokkal több, mint egy labdajáték, amit a katolikus férfiak keresnek. A szentekre, mint hősökre tekintünk, törekszünk Krisztushoz hasonlóan élni, eggyé válni Vele, ugyanakkor tanulni Tőle. Drámai módon, melyhez kapcsolódhatunk, a szentek élete azt mondja, hogy „Ecce homo!”, „Íme, az ember!” Ez az, amiről Szent Pál ír: *„Élek, de már nem én, hanem Krisztus él énbennem”* (Gal 2,20).

Minden férfinak döntést kell hoznia, hogy legyen védőszentje. Bár van sok másik, én tíz szent nevét ajánlom, akiket minden katolikus férfinak meg kell ismernie. Minden szent neve mellett van egy erény, mely vele van kapcsolatban, valamint az a bűn, ami ellentéte ennek az erénynek. Amikor azonosítjuk a bűnünket és a szükséges erényt, meg tudjuk állapítani, hogy melyik szent közbenjárása lesz különösen hasznunkra:

- Szent József (Istenbe vetett bizalom - önzés)
- Keresztelő Szent János (Alázatosság - arrogancia)
- Szent Pál (ragaszkodás az igazsághoz - középszerűség)
- Szent Mihály arkangyal (Isten iránti engedelmesség - kicsapongás és lázadás)
- Szent Benedek (imádság és Isten iránti odaadás - restség)
- Assisi Szent Ferenc (boldogság - moralizmus)
- Mórus Szent Tamás (integritás - megtévesztés)
- Boldog Pier Giorgio Frassati (tisztaság - kéjvágy)
- Szent Josemaría Escrivá (bátorság - világi félelem)
- Szent II. János Pál pápa (a gyengék védelmezése - passzivitás)

Nem kell a távoli múltba tekintenünk, hogy megtaláljuk a hit hőseit. Tanúi voltunk Szent II. János Pálnak, aki megbocsátott merénylőjének, és miután visszanyerte az egészségét, fáradhatatlanul arra hívta a világot, hogy „tárjátok szélesre az ajtókat Krisztusnak”.⁹ Idővel újra és újra buzdított: „Ne félj!” Ma a világ azon részein, ahol üldöztetés zajlik, látjuk az igazság bátor tanúit Szíria, Nigéria, Irak és más háborús országok legújabb mártírjai között. Emlékszünk huszonegy kopt testvérünkre, akiket éppen az elmúlt télen Egyiptom tengerpartján lefejeztek, és ahogy Ferenc pápa megjegyezte, „*csak azért, mert megvallották Krisztust.*”¹⁰

Férfiak, soha nem szabad elhinnünk, hogy a szentség és a bátorság a múlté! Te és én hívást kaptunk arra a szentségre, ami megmutatja Krisztust a világnak, ahogy azt őseink számtalan alkalommal megtették a történelem során, a Szentlélek indítását követve. Valóban, a gonosz növekvő merészsége idején, minden férfinak nem kevesebbre kell felkészülnie, mint a mártírságra, bármi legyen is ennek formája, és hogy gyermekei és unokái is hajlandóak legyenek, hogy ugyanezt megtegyék.

Vajon az Úr nem fogja inspirálni tovább a férfiakat? Természetesen fogja, és folytatja továbbra is ezt! A mi aggodalmunk nem az, *hogyan vajon* az Úr megadja-e nekünk a szükséges erőt, hanem az, hogy *hogyan* teszi ezt meg *most*. Hogyan indít bennünket Lelke, hogy felkeljünk és elutasítsuk a passzivitást az apanélküliség kultúrájában? Hogyan ad nekünk most belső erőt a pornográfia kultúrájában? Hogyan inspirál bennünket, hogy túljussunk önmagunkon és a technológián, a perifériákra, ahol szükség van Krisztusra? Hogyan inspirál most az Úr téged és

⁹ Nyitó mise, 1978. október 22.

¹⁰ 2015. február

engem, hogy félretegyük saját kényelmünkre vonatkozó aggodalmainkat, hogy szolgáljuk férfitársunkat, hogyan evezünk a mélybe, lépünk a részbe?

Határozottan bátorítalak, hogy ismerd meg a szentek életét. Ahogyan egy fiatal baseball-játékosnak sok hiánya lenne, ha soha nem tanulmányozta volna a Cooperstownban levő nagyokat, ezért hiányzik sok minden, ha tájékozatlanok vagyunk azokról a szentekről, akik előttünk járnak a végtelenül dicsőségesebb mennyei dicsőség csarnokaiban.

A katolikus férfi identitása

Most szeretnék beszélni veled identitásunkról Krisztusban. A fent említett szent férfiak többsége egészen más időkben élt, mint mi. Különböző kihívásokkal és elhívásokkal rendelkeztek, de egy közös volt bennük: Jézus Krisztus, aki valódi identitást adott nekik! Itt emlékezzünk a II. Vatikáni Zsinat bölcsességére: „*Jézus Krisztus föltárja a férfit önmagának, és megmutatja magasztos hivatását.*”¹¹

Árnyaltan kísértésünk van arra, hogy máshol keressük identitásunkat. Mások véleménye, pályafutásunk sikere, vagyonunk, játékok, sport, hobbi, ruházat, tetoválás, otthonok és autók száma - mind olyan, ami kísért bennünket, hogy Krisztuson kívüli módon címkézzük vagy azonosítsuk magunkat. Míg ezek közül néhány az élet részévé kell, hogy váljon, de nem lesz lényegi részünk. Megváltva a Bárány vére által, „*a mi hazánk azonban a mennyben van*” (Fil 3,20). A világ nem adhat nekünk valódi identitást; „*akár élünk, akár meghalunk, az Úr éi vagyunk*” (Róm 14,8). Tudatában kell lennünk, hogy ha hamis identitások elterelnek bennünket, akkor is Jézus Krisztusban kell gyökereznünk.

Egyszerűen fogalmazva, *identitásunk az örökkévaló Isten Fiának identitásában van.* Megkaptuk a megkeresztelkedéskor, ahogyan Jézus keresztelesekor is világosan kiáltották a Jordán-folyónál: „*Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem*” (Mk 1,11). Amikor a megtérésről beszélünk, ennek az identitásnak az elfogadásáról és az ebben való növekedésről beszélünk. Amikor a bűnről beszélünk, akkor mindenről beszélünk, ami elszakít minket az identitásunktól, mint az Atya szeretett fiaitól. Mivel ez a mi identitásunk - az Atya Isten szeretett fiai -, meglepő-e, hogy az ördög heves küzdelmet folytat a férfiasság és apaság harcmezéjén napjainkban? A keresztesy megtérés folyamata magában foglalja az Isten szeretetének megismerését és a krisztusi testvériség megtapasztalását, aki az Atya fiaiként való identitásunkat a Szentlélekben mélyíti el. Ez élethosszig tartó célunk és szellemi harcunk.

¹¹ Gaudium et spes, 22

Szeretett és szabad fiaim, akiket a harcba hívtak

Nézzünk János apostolra és a szeretett tanítványra, hogy betekintést nyerjünk ebbe a harcba. Az egyházhoz intézett első levelében Szent János háromszoros kísértésről beszél, mellyel mindannyian szembesülünk: testi kísértések, birtokvágy és büszkeség (1Jn 2,16-17). Nem minden bűn e három kísértéshez kötődik? János rátapint a harcra, mellyel mindannyiunknak meg kell küzdeni magunkban. Valójában Krisztus kifejezetten küzd ezen kísértések ellen, amikor találkozik sátánnal a sivatagban (Mt 4), és aztán utasítást ad nekünk a hegyi beszédben (Mt 6) arról, hogyan kell ezek ellen küzdeni.

Elfordulva a test szenvedélyeitől, Jézus elutasította sátán [a kőnek kenyérré változtatása] ajánlatát a sivatagban, és a hegyi beszédben kétszer parancsol ránk, hogy böjtöljünk (Mt 6,16). Figyeljük meg, hogy az Úr nem azt mondja, hogy „*ha böjtölsz*”, hanem „*amikor böjtölsz*.” A böjt önismereti képzés, kulcsfontosságú fegyver önmagad felett. Ha nem uralkodunk a szenvedélyeink felett, különösen az étel és a szex esetében, akkor nem tudjuk birtokolni saját magunkat és mások érdekeit helyezzük a sajátunk elé.

Amikor birtokvágygal megkísérti Jézust, sátán felajánlotta neki és „*felvonultatta szeme előtt a világ minden országát és dicsőségüket*” (Mt 4,8), de Jézus ismét elutasította őt. Ez mutatja nekünk, hogy Krisztus arra hív minket, hogy szabadok legyünk a kísértéstől, hogy megnyerjük a világot a lelkünk árán. Sátán gyakran nem személyeken, hanem tárgyakon keresztül csábít, mint például egy autó, egy ház vagy a legújabb, nagy sebességű technológiák. Nincs hiány üzenetekből, melyek megpróbálják megragadni a boldogságot a birtoklásán keresztül. Emlékszünk a gazdag ifjú találkozására Jézussal, aki mennyire „szomorú” volt távozáskor, mert „*nagyon gazdag volt*” (Lk 18,23). Ferenc pápa emlékeztet bennünket: „Minél üresebb az ember szíve, annál többet kell vásárolnia, birtokolnia és fogyasztania.”¹² Jézussal arra hívnak bennünket, hogy találjuk meg és ne „csak beérjük” az élet egyszerűségét, ami szabaddá tesz bennünket küldetésünkre Krisztusban.

Sátán harmadik támadása Jézus ellen a sivatagban az Úr megkísértése volt a büszkeségre. A sátán azzal csábította Urunkat, hogy önző célokra használja hatalmát, de Jézus elutasította ezt a kereszt-nélküli dicsőséget, és az alázat útját választotta. A hegyi prédikációban nem egyszer, hanem kétszer alázatosságra készítet bennünket, amikor megismétli: „*amikor imádkoztok*” (Mt 6,5). Valóban, a büszkeség és az önbizalom elleni legnagyobb védelem, ha alázatosan fordulunk Istenhez az imában. A szociális média új technológiái, ahol folyamatosan van megjeleníteni és megvitatni valónk, egyfajta bálványimádáshoz vezethet, ami felfal bennünket. Az őszinte ima megtart bennünket, és segít, hogy elkerüljük ezt a kísértést.

¹² Laudato Si, 204

Férfiak, nincs semmi új abban, hogy a lelkipásztorok felszólítják a férfiakat erre a harcra, az Istenhez elkötelezett belső élet gazdagságára. Figyeljünk Szent II. János Pál szavaira, amikor krakkói érsekként 1962-ben beszélt a főiskolai hallgatókhoz:

„Egészen készen állunk foglalni vagy hódítani az élvezet, a nyereség, a haszon és a siker szempontjából, sőt az erkölcsi rendben is. Aztán jön az adás kérdése, és ennél a pontnál lelassítunk, mert nem vagyunk készek, hogy adjunk. Az az elem, ami annyira jellemző a nők lelki ábrázolásának más formáiban, ritkán érzékelhető a férfiaknál... A Nikodémus típusú vallási magatartás jellemzi a tendenciát az odaadást illetően, melyet talán csak a felszínes diszkréció jellemez, de nagyon gyakran attól is félnek, hogy mások mit gondolhatnak... Ez a férfi katolicizmus nem elég bensőséges és mély; a férfi hívőnek nincs igazi benső élete... nekünk férfiaknak nincs elég mély benső életünk.”

Az ember teremtmény, Istennel kapcsolatban a szeretetet és bátorságot vételezi, mielőtt azt tovább tudja adni másoknak. *Nemo potest dare quod non habet*, ez a híres mondás, melyet az Egyház latinul megalkotott erre az alapvető igazságra. *Nem adhatod azt, amid nincs neked..* Anyánk, Mária, Isten szeretetének nagy fogadója saját testében a modell számunkra, katolikusoknak, de nem csak Mária – hanem *mindegyik nagy szent*, vagyis akik *nagyon szeretnek* az Egyház történetében. Nincs rövidebb út a szentséghez, ahhoz, hogy nagy katolikus férfiak legyünk, amire elhívásunk van. *A belső küzdelem mellett* nincs rövidebb út, amit mindannyiunknak el meg kell tenni!

Ahogy fejlődünk Isten szeretetét és irgalmát fogadni az imádságban és szentségben, az Úr bizonyosan ad nekünk fegyvereket a „jó harchoz”, amit Szent Pál is megnevez, amikor ezt írja:

„Öltsétek föl az Isten fegyverzetét, hogy az ördög cselvetéseinek ellenállhassatok. Nem annyira a vér és a test ellen kell küzdenünk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok, ennek a sötét világnak kormányzói és az égi magasságoknak gonosz szellemei ellen. Ezért öltsétek fel az Isten fegyverzetét, hogy a gonosz napon ellenállhassatok, és mindent legyőzve megtarthassátok állásaitokat. Így készüljétek föl: csatoljátok derekatokra az igazság övét, öltsétek magatokra a megigazulás páncélját, sarunak meg a készséget viseljétek a békesség evangéliumának hirdetésére. Mindehhez fogjátok a hit pajzsát, ezzel elháríthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát. Tegyétek fel az üdvösség sisakját, és ragadjátok meg a Lélek kardját, vagyis az Isten szavát.” (Ef 6,11-17)

Kísértést érezhetünk arra, hogy azt mondjuk: „Amikorra ez a háromszoros csata mögöttem lesz, elkezdhetem élni a szentségi életet”, de ez hazugság! Pontosan e harc folyamán válunk szentekké. Ahogy Boldog Pier Giorgio Frassati mondta: „Hit nélkül élni, anélkül, hogy örökséget kellene megvédeni, az igazságért való állandó küzdelem nélkül, az nem élet, hanem létezés.” Te és én csak létezők? Vagy megéljük keresztény hitünket, *valóban élő férfiként*? Emlékezzetek XVI. Benedek emeritus pápa híres szavaira: „Nem kényelemre születél; nagyságra születél.” Bármilyen nagyság, amit katolikus férfiként kiérdemlünk, ettől a szentségért való küzdelemtől

függ. Ugyanazt a harcot vívta Jézus Krisztus a sivatagban, és ugyanazt a harcot vívták meg keresztény elődeink azért, hogy a hitet átadhassák. Jaj nekünk, ha nem vesszük fel a Lélek fegyvereit - melyeket ingyen nyújt számunkra - és nem fogadjuk el bátran és hálásan ezeket! Bátorságra, bizalomra és Isten végtelen erőforrásaira való alázatos ráhagyatkozásra van szükség. Előre! *Lépj a részbe!*

Egy elkötelezett katolikus férfi tevékenységei

A katolikus férfiasságra vonatkozó eme gondolatokkal a gyakorlat felé mozdulunk, azaz hogyan éljünk katolikus férfiként. Milyen tevékenységek segíthetnek bennünket, hogy felvegyük keresztünket és kövessük Királyunkat?

Ha olyan katonákra gondolunk, akik nincsenek erős fizikai és szellemi formában, és akik nem gyakorolják az alapvető harcművészetet, akkor tudjuk, hogy nem lesznek készek a harcra, veszélyesek lesznek önmagukra és fegyveres társaikra. Ugyanez igaz a katolikus férfiakra; azok, akik nem készülnek fel és nem erősítik magukat a spirituális harcra, nem lesznek képesek betölteni a rést Krisztusért.

Miközben sok szokás és ájtatosság van, amit a katolikus férfi kialakíthat, megbízlak benneteket arra, hogy ezt a hét alapvető gyakorlatot naponta, heti és havi alapon tartsátok meg. Ha ezek a gyakorlatok (még) nem részei életednek, akkor kezd el most ezeket!

NAPONTA

- 1. Imádkozz minden nap.** Minden katolikus férfinak imádsággal kell kezdenie a napját. Azt mondják: „Amíg rá nem jössz, hogy az ima a legfontosabb dolog az életben, soha nem lesz időd imádságra.” Imádság nélkül a férfi olyan, mint egy katona, akinek nincs élelme, vize és lőszerre. Legyen egy kis időd, hogy először minden reggel beszélj Istennel. Imádkozd el a katolikus hit három nélkülözhetetlen imáját: a miatyánkot, az üdvözlégy Máriát és a dicsőséget. Imádkozz minden étkezéskor. Mielőtt az étel vagy az ital megérintené ajkadat, vess keresztet, mondd el az étkezési áldást, és fejezd be keresztvetéssel! Tedd ezt függetlenül attól, hogy hol vagy, kivel vagy mennyit eszel. Soha ne legyél féltékeny vagy szégyelld az imádkozást étkezéskor. Soha ne tagadd meg Krisztustól azt a hálát, ami jár Neki. Katolikus férfiként imádkozni minden étkezés előtt egy egyszerű, de erőteljes módja annak, hogy erősek maradjunk, és a részbe álljunk.
- 2. Tarts lelkiismeretvizsgálatot lefekvés előtt.** Szánj rá időt, hogy visszapörgezd a napot, beleértve az áldásokat és a vétkeket. Adj hálát Istennek az áldásokért és kérj bocsánatot a vétkekért. Mondd ki a bűnbánatot.

3. **Menj el misére.** Annak ellenére, hogy a heti mise egyházi előírás, a katolikus férfiak mindössze egyharmada vesz részt vasárnapi misén. Katolikus férfiak nagy számban elhanyagolják a szentmisét, ami súlyos bűn, olyan, ami halálos veszélybe sodorja őket.

A szentmise menedék a lelki harcban, ahol a katolikus férfiak találkoznak Királyukkal, hallják az Ő parancsolatait, és megerősödnek az Élet kenyere által. Minden mise olyan csoda, ahol Jézus Krisztus teljes mértékben jelen van, csoda, amely nemcsak a hét, hanem a teljes földi életünk csúcspontja. A misében a férfi hálát ad Istennek a sok áldásért és meghallja, hogy Krisztus újra elküldi őt a világba, hogy építse Isten országát. Azok az apák, akik a gyermekeiket elviszik misére, nagyon valóságos módon segítik saját örök üdvösségük biztosítását.

4. **Olvasd a Bibliát.** Ahogy Szent Jeromos világosan mondja nekünk: „A Szentírás hanyagolása Krisztus hanyagolása.” Amikor Isten szavát olvassuk, jelen van Jézus. Házasságú férfiak, olvassátok ezt feleségetekkel és gyermekeitekkel. Ha egy férfi gyermekei látják, hogy olvassa a Szentírást, nagyobb valószínűséggel maradnak meg a hitben. Testvéreim Krisztusban, biztosíthatlak benneteket: a Bibliát olvasó férfiak növekednek kegyelemben, bölcsességben és békében.
5. **Tartsd meg a vasárnapot.** Ádám és Éva megteremtése után az Atyaisten megalkotott egy heti ciklust, ami vasárnapkal végződött. Megadta nekünk a vasárnapot annak biztosítására, hogy a hétből egy napon köszönetet mondjunk Istennek, megpihenjünk és felüdüljünk. A Tízparancsolatban Isten újból megerősíti a vasárnap megtartásának fontosságát.

A ma folyamatosan ránk zúdítja az adást és a vételt, a zajos média kakofóniáját, a vasárnap Isten haladéka a vihar elől. Katolikus férfiként el kell kezdeni vagy elmélyíteni a vasárnap szentségét. Ha házasságban vagy, vezesd erre feleségedet és gyermekeidet, hogy ugyanezt tegyék. Szánjad a napot a pihenésre és az igazi kikapcsolódásra, és kerüld el a szükségtelen munkát. Tölts időt a családdal, menj el misére, és élvezd a nap ajándékát.

HAVONTA

6. **Menj el gyónni.** Krisztus nyilvános szolgálatának kezdetén Jézus felszólítja a férfiakat, hogy tartsanak bűnbánatot. Bűnbánat nélkül nem lehet gyógyulás vagy megbocsátás, és nem lesz mennyország. Nagyon sok katolikus férfi halálos veszélyben van, különösen a pornográfia fogyasztásának járványos szintje és a maszturbáció bűne miatt. Testvéreim, menjetek el most szentgyónásra! Urunk, Jézus Krisztus irgalmas király, aki megbocsát azoknak, akik alázatosan megvallják bűneiket. Nem fog megbocsátani azoknak, akik ezt megtagadják. Nyisd meg a lelked az Úr irgalmasságának ajándékára!
7. **Építs testvériséget más katolikus férfakkal.** A katolikus barátság férfiak között drámai hatással van hitéletükre. Azok a férfiak, akik testvéri kötelezettséget ápolnak más katolikus

férfiakkal, többet imádkoznak, gyakrabban járnak misére és gyónni, gyakrabban olvassák a Szentírást, és aktívabbak a hitben.

A Példabeszédekben ezt mondják nekünk: *„Ahogy a vas élesíti a vasat, az egyik férfi élesíti a másikat”* (27,17). Arra hívom minden papunkat és diakónusunkat, hogy gyűjtsék össze a férfiakat a plébániákon, és kezdjenek el újra építeni egy élénk és átalakító katolikus testvériséget. Hívom a laikusokat, hogy alkossanak kis közösségi csoportokat a kölcsönös támogatás és a hit növekedése érdekében. Egyetlen barátság sem olyan, mint mikor van egy barátod Krisztusban.

2. kérdés: Hogyan szeret egy katolikus férfi?

Most nézzük meg a férfias szeretetet. Ez nem könnyű, mert a szeretet szó szinte elvesztette jelentőségét a mai társadalomban. Egy olyan szó, amit a férfiak kényelmetlennek éreznek, ha használják. Miért van ez? Mit jelent ez a szó most? Egyszerű érzés? Valami múlandó? Négy betűs szó, ami hasznos a marketing és az üdvözlőlapok esetében, de másra nem?

Krisztus világossá teszi, hogy missziójának központi eleme a szeretet. „*szeressétek egymást, amint én szerettelek benneteket.*” (Jn 15,12) Szenvedéllyel, de szentimentális érzés nélkül mondja. Az Úr minden tanítása ebben a parancsban sűrűsödik össze. A szeretet nem mellékes feladatot jelent; ez maga a *küldetés*. Csak úgy tudunk szeretni, ahogy megalkottak bennünket, és ezért csak *férfiként* tudunk szeretni. Szóval, hogyan szeretnek a férfiak?

Évtizedek óta a férfiasság modelljét egy James Bond nevű brit kém kitalált karakteréből formálják meg. Különböző színészek felváltva ábrázolták ezt az férfit, aki több kalandban bemutatta, hogy mit jelent „férfinak” lenni, de Bond továbbra is rejtély marad. Akárcsak azok a nők, akiket a filmekben használ, azok, akik őt nézik, és azt akarják, hogy megismerjék őt. Ő soha nem apa, nem vállal felelősséget és nem szeret egyetlen nőt sem. Benne egy férfit látunk, akinek a kapcsolatai sekélyek és tisztán haszonelvűek. Valóban, „James Bond egy férfi karakter, akinek neve az irónia csúcsa. 40 éves, és nem köti semmi sem [bond=kötés. A ford]. Ő valójában száralmas.”¹³

Mennyire különbözik ez Jézus Krisztustól! Van Benne félelem? Egyáltalán nem! Kicsoda inkább a férfi, aki elfut, vagy aki szembenéz a kapcsolatok, a család és az intimitás felelősségével és kihívásaival? Lehet-e egy férfi, aki fél az önátadástól, Krisztus valódi tanítványa? Valójában egy ilyen férfi tud-e szeretni egyáltalán?

James Bond neve az irónia csúcsa, mert őt nem köti semmi. A valódi férfias szeretet azonban mindig kötelekeket épít! A kereszten és az Eucharisztia által Jézus a vérét adja, hogy magához közzön bennünket a szeretetben. Az utolsó vacsoránál, az Eucharisztia felajánlásával, az Atyához imádsága „*hogy egyek legyenek, mint mi*” (Jn 17,11). Ahogy kinyilatkoztatta, az Ő elkötelező szeretetével „*mindenkit magamhoz vonzok*” (Jn 12,32). A 'religion' szó latin gyökerében a vallás szó azt jelenti, hogy „összeköt”. Így nem csoda, hogy az elszakadt kötelekek kultúrájában, félve az elköteleződéstől, gyakran halljuk: „hívő vagyok, de nem vallásos.” A sátán szintén „hívő, de nem vallásos”! Egy férfi, aki leéli életét egy önmagát adó kötődés nélkül, megérdemli száralmunkat, de nem csodálatunkat.

Ebben az összefüggésben meg kell említenem azt, amit *machismo*-nak neveznek, és hívom a katolikus férfiakat, hogy emelkedjenek eme tendencia fölé. A machismo megpróbálja keresni a biztonságot a szívósság és az érzelemmentes élet képében. Azonban ez csak egy vékony, külső maszk, amely mély belső félelmet rejt, hogy valakivel valódi kötelék létesüljön, kötelekek valódi

¹³ Dr. Paul Vitz, előadás, 2015. február 21.

kapcsolatokkal, mely gazdagítja és értelmessé teszi valakinek az életét. A maszk mögött, ahogy minden érett férfi meglátja, egy férfi van, aki beleragadt a sebezhetőség serdülőkori félelmébe. A legtöbb esetben maga is súlyosan sérült, és megismétli a gyerekkorban megtanult ciklust.

Ehelyett Krisztus valódi szeretete arra fókuszál, hogy akarjuk a jót a másik javára, a szeretetet áraszuk magunkból mások felé. Így tárja fel a Fiú az Atya szeretetét: *„Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek én is titeket. Maradjatok meg szeretetemben.... Az az én parancsom, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek benneteket.”* (Jn15 9,12). Látjuk Krisztusnál, hogy az áldozat áll a szeretet középpontjában. Csak az a férfi, aki megvívta a belső harcot a sterilitás ellen, a férfi, aki feláldozza saját életét másokért, az elkerülheti a tespedést és az énközpontúságot. Soha nem kételkedj abban, hogy ez az áldozat megéri a szenvedést! Urunk bátorítja a férfiakat, amikor ezt mondja: *„Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért.”* (Jn 15,13).

Háromfajta férfias szeretet: barát, férj, apa

1. Egy barát Krisztusban – testvéri alakulat

Földi szolgálatának megkezdésekor Jézus hívott más férfiakat, hogy csatlakozzanak Hozzá. Mire tanított bennünket itt? Látjuk, hogy Jézus úgy hívta tanítványait magához, hogy mély barátságot és testvériséget kössenek. Az utolsó vacsorán kifejezetten mondta nekik: *„Nem nevezlek többé szolgának benneteket, mert a szolga nem tudja, mit tesz ura. Barátaimnak mondalak benneteket, mert amit hallottam Atyámtól, azt mind tudtul adtam nektek.”* (Jn 15,15). Ez a barátság Istennel lehetséges, egy igaz testvériség Jézussal, mert ugyanaz az Atyánk. Fiaim, vannak-e igazi testvéreitek Krisztusban az életetekben?

A történelem folyamán, beleértve a kereszténység történetét, fontos indíttatások születtek testvéri alakulatok, Krisztusban barátok által. Nazianzi Szent Gergely és Szent Bazil, a korai Egyházatyák nagy barátok és munkatársak voltak Krisztus védelmében, ahogy kiálltak az igazságért és legyőzték az Egyházat fenyegető korai eretnokséget. Szent Benedek és szerzetes társai olyan férfiközösséget hoztak létre, ami megőrizte és elősegítette a nyugati kultúrát a barbár pusztulással szemben. Ez az igazságot, jóságot és szépséget védelmező igazi erődítmény a keresztény testvériség és a barátság stabil és gazdag életére épült. Assisi Szent Ferenc és Szent Domonkos testvéri alakulatot indított, hogy szolgálják a szegényeket és védelmezzék az igazságot. A Jézus Társasága alapítói, Loyolai Szent Ignác és Xavéri Szent Ferenc számos más férfira hatottak, nagy megújulást hoztak az Egyházban, és evangelizáltak a világ legtávolabbi részeit. A XX. században látjuk a barátságot C. S. Lewis és J.R.R. Tolkien és testvéreik között, melyek nélkülözhetetlenek saját irodalmi és hitvédelmi ajándékaik növekedésében és virágzásában.

Mi a barátság? Ki a barát? A Szentírás azt mondja: „*A barát mindig szeretetről tesz tanúságot, de szorult helyzetben testvérnek bizonyul.*” (Péld 17,17). Meg vagyok győződve arról, hogy ha a férfiak valódi testvériséget keresnek, akkor az előttünk álló viszontagságok megszilárdítják az elit alakulatokat, akiket majd a mennyben fognak dicsérni!

Ezért, férfiak, kérdezzétek magatokat: milyenek a barátaitok? Van barátod, akivel megosztod a szentségi küldetését? Gyakran fiatal férfiak kerülnek a szemináriumba, és felfedezik a különbséget, amit a Krisztus-központú barátság jelent, és az életük átalakul. Ez a barátság nem korlátozódik a szerzetesrendekre és papokra. A férfiasság megújulása nem történhet meg anélkül, hogy ne fognának össze, mint testvérek és igaz barátok. Saját életemben, papi első évem óta, a paptestvérek gazdagon megáldottak a Jézus Caritas Testvériségben.¹⁴ Az ő elkötelezettségük az eucharisztikus imádás és az egyszerű élet mellett, hűségük Krisztushoz a cölibátusban és napi imában, az ő testvéri szeretetük, bölcs tanácsaik és bátorításuk jelentősen befolyásolt és ösztönözött engem arra, hogy kitartsak saját küldetésemben, Krisztusban. Öröm látni, hogy egyházmegyénkben a testvériség növekszik és virágzik a férfi konferenciákon, a Columbus Lovagjai, a 'Te vagy az az férfi', a Cursillo mozgalomban és más ilyen csoportokban és eseményekben való részvétel által. Van még hová növekedni, de a Lélek gyümölcsei nyilvánvalóak eme katolikus testvérek és barátok között.

Ezzel ellentétben látjuk, hogy mi történik, amikor a férfiak, fiatalok és idősek nem alakítanak ki vagy tartanak fenn egészséges barátságot. Sokan rossz helyen keresnek és bandák hamis testvériségében találják magukat, vagy testvériség nélkül, elszigetelve és egyedül, hiányoznak a felelősség kritikus formai tapasztalatai és a megbízható közösség, amit csak az igazi barátság biztosít.

Tanulmányok kimutatták, hogy ma sok férfi barátok nélküli életet él.¹⁵ Ez hatással van a házasságokra, ahol a férfiaknak nincsen érzelmi támogatásuk a feleségükön kívül, valamint a gyerekekre, akiknek igazi barátokat kellene látniuk a szüleik életében, de gyakran nem látnak. Micsoda áldás a jó, hűséges barátok jelenléte, mely biztosítja a bátorítást és a felelősséget, melyre szükségünk van ahhoz, hogy szabadok legyünk! Valóban, ahogy a Szentírás mondja nekünk, „*Az egyik vas a másiktól kapja életét, a mások társasága tisztítja az férfit.*” (Péld 27,17).

2. A férfi férjként - a férfias erotikus szerelem célja

Most törekedjünk arra, hogy jobban megértsük a férfi elhívását a házastársi szeretetre. Minden férfinak férjként és apaként kell élni *valamilyen módon*: „Isten minden nő méltóságát minden férfi számára feladatként jelöli ki.”¹⁶ Minden férfit arra hív, hogy teljes mértékben elkötelezze és átadja magát. A legtöbb férfi számára ez a hívás a házasság, míg mások számára ez az elhívás

¹⁴ lásd a mellékletet a laikusok közötti csoportok leírásához és alakításához.

¹⁵ Social Isolation in America: Changes in Core Discussion Networks over Two Decades.
<http://www.jstor.org/stable/30038995>

¹⁶ Pope St. John Paul II, Catechesis on Human Love, 100:6

a papság vagy más őszinte és teljes önátadás Isten szolgálatában. Mégis napjainkban az illet gyakran úgy tekintik, mint valami hagyományos, sőt unalmas elköteleződést; valamit, ami korlátozza a szabadságot vagy fenyegeti a szeretetet. Semmi sem lehetne távolabb az igazságtól! Itt emlékeztetlek Szent Josemaría Escrivá szavaira: „szükség van a férfiasság és a tisztaság keresztes hadjáratára, hogy ellensúlyozzuk és megszüntessük egyesek vadhajtásait, akik úgy gondolják, hogy a férfi egy vadállat. És ez a keresztes hadjárat a te feladatod.”¹⁷

Az előkészület ennek az őszinte és teljes házastársi ajándéokra egybeesik a férfinak a férfiasságba való növekedésével. A fiatal férfi életének „nőtlen évei” ennek a kialakulásához kellene, nem pedig csak pusztán passzív várakozásra, még kevésbé a bűn kényeztetésére. „Az ifjúság nem az öröme, hanem a hősiességé” - mondja Paul Claudel, a nagy francia katolikus drámaíró. Arra buzdítalak téged, fiatalember, hogy felkészülj a házasságra, még mielőtt találkozol a (jövőbeli) menyasszonnal. Ilyen áldozati képzés az, hogy szeresd a menyasszonyodat, mielőtt még találkozol vele, úgyhogy egy nap azt mondhatod: „Mielőtt megismertelek, hú voltam hozzád.”

A házastársi szeretet révén a férfiak megélik egy olyan erőt, ami kitart, olyan erőt, amire a világ régóta vágyakozik, és olyan erőt, ami stabilizál egy morzsolódó társadalmat. Igaz, hogy ez a szeretet nem mentes a nehézségektől és a szenvedéstől. Egyetlen hivatás sem! Azonban Szent Pállal „ennek az életnek a szenvedései véleményem szerint nem mérhetők az eljövendő dicsőséghez, amely majd megnyilvánul rajtunk.” (Róm 8,18). Dicsőség van a férfi elhívásában, hogy férj legyen.

Amikor Szent II. János Pál pápa „a test házastársi jelentéséről” beszélt, arra utalt, hogy mi férfiak vagyunk elhívva a házastársi szeretetre.¹⁸ Ez egy elkötelezett szeretet, életet adó szeretet, keresve a jót azoknak, akik felé a férfi elköteleződött. Amikor egy férfit elhívunk házastársi szeretetre a házasságban és családi életben, papságra, vagy az Úrnak szentelt valamilyen életre, akkor nagy és értelmes életre hívják. Valóban, ha a kihívások miatt a csata elöl megfutamodunk, akkor üresen maradunk. Azok, akik a földi élet után érkeznek Isten ítélőszéke elé, egy önfeláldozó férj sebhelyei nélkül, „elcsöndesednek, ha olyan beszél, ki itt harcolt.”¹⁹

Hadd szóljak most kifejezetten azokhoz a férfiakhoz, akiket hitvesi szeretetre hívtak a házasságban. Ez a hívás annak az uniónak méltóságára és szépségére hív, ami Krisztusnak az Egyházhoz való hitvesi szeretetének szimbóluma. Szent Pál elmagyarázza ezt a kapcsolatot a férjeknek szóló rendelkezésében:

„Férfiak, szeressétek feleségeteket, ahogy Krisztus is szerette az Egyházat, és feláldozta magát érte, hogy a keresztségben szavával megtisztítva megszentelje. Ragyogóvá akarta tenni az Egyházat, amelyen sem szeplő, sem ránc, sem egyéb efféle nincsen, hanem szent

¹⁷ Josemaría Escrivá, The Way

¹⁸ II. János Pál pápa, az emberi szeretet katekézise, 14: 5

¹⁹ Shakespeare, Henry V.iv.3

és szeplőtelen. Így a férj is köteles szeretni feleségét, mint saját testét. Aki feleségét szereti, önmagát szereti. A saját testét senki sem gyűlöli, hanem táplálja, gondozza, akárcsak Krisztus az Egyházat. Mert tagjai vagyunk testének. „Ezért az ember elhagyja apját, anyját, feleségével tart, és a kettő egy test lesz.” Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom.” (Ef 5,25-32)

A házasság Krisztusban nem csupán emberi erőfeszítés. Ennél magasabb; ez egy „nagy misztérium”. A szeretet iránti emberi vágy bizonyos értelemben a végtelen és örök szeretet iránti vágy. A házasság szentségében az emberi szeretet Isten végtelen és örökkévaló szeretetébe érkezik el.²⁰ Ez a dicsőség, férfiak! A házasságra hívás azt jelenti, hogy olyan légy hitvesed számára, mint Krisztus. Mivel ez a szeretet egyesít téged és házastársadat a szentségben azzal a végtelen szeretettel, amit Krisztus mindannyiunknak megad, a szentségi házasságod leküzdí a természetes házasság korlátait és eléri végtelen és örökkévaló jellegét, amire minden szeretet törekszik.

Itt érkezünk napjaink férfias harcának *epicentrumába*, az élet és a szeretet kapcsolatba, ami a szexualitás isteni ajándéka. Fiaim, nem lehet eléggé kihangsúlyozni életetekben a tisztaság kifejlesztésének szükségességét.

Míg kultúránk nagy része nem teljesen érti vagy ösztönzi ezt az elköteleződést, a házastársi szeretet nagyszerűségétől, amire elhívást kaptunk, semmiképpen sem szabad elbátortalanodnunk. Inkább gondoljuk meg, mennyire áldottak vagyunk, hogy ezt az igazságot hirdessük egy olyan időszakban, amikor leginkább szükség van erre. Ennek során Krisztus világosságát a társadalom olyan területére sugározzuk, melynek sötétje a házastársi szeretetet mindig is fenyegette. Katekizmusunk világosan megnevezi ezt: „viszály, az uralkodás lelke, a hitetlenség, féltékenység és konfliktusok, melyekből gyűlölet és szétválás fejlődhet... önszeretet, egoizmus, saját élvezet hajszolása”.²¹ Hozzátehetjük itt még a pornográfiát, ami mérgezi mind a résztvevőket, mind a nézőket, valamint a fogyasztói „hook-up” [összejönni valakivel, a ford.] szubkultúrát, ami teljesen kiveszi a nemi aktust a házastársi kapcsolatból.

Hogy történt meg, hogy a házasságot és a házastársak elkötelezettségét két generációval korábban határozottan támogató kultúra olyan kultúrává vált, ami redukálta a szexualitást a pusztán öröme és öncélú felekre? A válasz a szexuális forradalom. Sokak számára a szexuális forradalom „szabad szerelmet” és szabadságot ígért a férfiasságról és a nőiességről szóló régi eszmék bilincseiből. Az eredmény az lett, hogy a szexualitást leválasztották a házassági elköteleződéstől, és a terméketlenség (vegyi és műtéti sterilizáció) széles körű opciója pedig a személy leginkább férfias és nőies tulajdonságainak tagadását hozta meg. Még rosszabb, hogy a szexuális forradalom az abortusz, a pornográfia és a szexuális bántalmazás csapdájába került az elmúlt évtizedekben. A valódi és hiteles szeretet helyett ez a hamis „szabadság” olcsó örömeket

²⁰ Gaudium et spes, 48

²¹ KEK, 1606

kínál, melyek elfedik a mélyebb magányt és fájdalmat. A hagyományos családi kötelékek biztonsága helyett a gyerekeknek marad a vágy az anya és az apa szeretetének stabilitására. A férfi és a nő közötti emberi szeretet isteni terve igazságának elfogadásával járó szabadság helyett a szexuális forradalom arrogánsan fellázadt az emberi természet ellen, a természet, ami soha nem bontakozik ki zavarban és az önellenőrzés hiányában. A szexuális forradalom által ígért „szeretetet” soha nem találták meg. Ennek nyomán összeomlás van, számtalan, fájdalomtól megtört szív, megtört élet és otthon, összetört álmok és megtört hit, hogy a szeretet lehetséges. Ez a szexuális forradalom rothadt gyümölcse.

Ugye érthető, hogy ha a szeretet a legmélyebb óhajunk és a vágyunk, a szeretet megsemmisülése okozza leginkább a fájdalmat, a legmélyebb sebeket. Tehát hol kezdjük? Hol kezdjük az újraépítést? Mit javítsunk meg először?

Fiam és testvéreim, önmagunkkal kell kezdeni.

Ha visszatérhetek a sportoló analógiájához, látjuk, hogy egyetlen bajnok sem lesz nagy a fegyelem gyakorlása vagy anélkül, hogy folytatná az edzést és nagy célokat tűzne ki saját sportjában. Önmaga mesterének kell lennie, önuralommal. A hitvesi szeretetre hívatott férfiban az önuralom a tisztaság erényében csúcsosodik ki. Látnunk kell a férfias tisztaságot, hogy mi is az, habár gyakran ez az erény negatív fényben látszik, mint valami gyengeség. Semmi sem lehetne hamisabb ennél! A tisztaság erő és a szenvedélyek rabszolgaságának elutasítása. A keresztények máig azt hiszik, hogy a tisztaság házasságban vagy cölibátusban megélve a szabadságot jelenti a bűn és a szenvedélyek rabságából.

A tisztaság megértéséhez meg kell értenünk Istent: „Az Isten szeretet: benső életét a személyes szeretetközösség misztériumában éli. Azáltal, hogy a férfi és a nő emberi természetét a saját képmására teremti, a lelkiismerettel együtt beléjük oltotta a szeretetre és a közösségre szóló meghívást, azaz képességet és felelősséget.”²² A szeretet, amit férfiként megélünk, részvétel és demonstráció Isten szeretetében. A méltóságban egyenlő arányban részesülő nők természetesen szintén Isten szeretetét mutatják, és mégis van különbség abban, ahogy csináljuk. Mind férfiak, mind nők számára: „A szexualitás az emberi személyt minden szempontból érinti testének és lelkének egységében. Sajátosan az érzelmi életre vonatkozik, a szeretet és az élet továbbadásának képességére, általánosabban az alkalmasságra, hogy közösségi kapcsolatot teremtsen másokkal.”²³ A tisztaság erénye...

„A tisztaság a szexualitás személybe integráltságát jelenti, azaz az ember belső egységét a maga testi és lelki valóságában. A szexualitás, amelyben az embernek az anyagi és biológiai világhoz tartozása jut kifejezésre, akkor válik személyessé és

²² KEK, 2331

²³ KEK 2332

valóban emberivé, amikor beépül a személytől személyhez irányuló kapcsolatba, a férfi és nő kölcsönös, teljes és időben korlátlan odaadásába.”²⁴

A tisztaság lehetővé teszi számunkra, hogy elsajátítsuk és helyesen megéljük ezt az elhívást, hogy hiteles egység férfijai legyünk.

Hadd emlékeztessenek itt Jézus kulcsfontosságú szavaival, „*aki bűnös vágygal asszonyra néz, szívében már házasságtörést követett el vele*” (Mt 5,28). Ez arra hívja fel a figyelmet, hogy különös figyelmet szentelek olyan tetteknek, melyek (helytelenül) „normálisnak” minősülnek, és még a mai kultúrában is bátorítják a férfiakat. A pornográfiáról és az önkielégítésről beszélek. Ezen rejtett és narcisztikus szokások káros hatásai olyan irányban edzik a férfit, ami a szeretet pontos ellentéte. Semmit sem tanul, mint másokat kihasználni. Az életet adó és ön-kiüresítő szeretet helyett megelégszik, önmagával elfoglalva, a steril örömmel. Emlékezzetek újra Jézus szavaira:

„Hallottátok a parancsot: Ne törj házasságot. Én pedig azt mondom nektek, hogy aki bűnös vágygal asszonyra néz, szívében már házasságtörést követett el vele. Ezért ha jobb szemed megbotránkoztat, vágd ki és dobd el! Inkább egy tagod vesszen oda, mintsem az egész tested a kárhozatra jusson. Ha jobb kezed visz bűnbe, vágd le és dobd el! Inkább egy tagod vesszen oda, mintsem az egész tested pokolba kerüljön.” (Mt 5,27-30)

Ezekkel a prófétai szavakkal Jézus a modern pornográfiát vetíti előre, ami a szem vágyát táplálja. Túlzó, erős szavakat használ, hogy a férfiak kiszúrják a szemüket és levágják a kezüket, hogy hangsúlyozza: sürgős lépésre van szükség. A pornográfia nemcsak a pokol veszélyét hozza a férfiaknak, de elpusztítja a házastársi köteléket, véghezviszi a házasságtöréshez hasonló pusztítást. Más szóval gondold azt, hogy a pornográfia éppolyan és nem kevésbé súlyos, mint a házasságtörés. Ha megpróbálunk szeretni egy másik személyt, miközben ezt a narcizmust gyakoroljuk anélkül, hogy átalakulnánk a kegyelem által, ez bizonyosan súlyos károkat okoz.

Amikor küzdünk a pornográf kísértések ellen, fontos őszintén mérlegelni a kísértést övező tényezőket. A legtöbb férfi esetében ez a magányosság, unalom, düh, bizonytalanság és a stressz. A kísértés kontextusának megértése egyszerűen arra ösztönöz bennünket, hogy hívjuk Istent, küldje el irgalmát, hogy elkezdődjön az ördög taktikájának legyőzése. A gyónás szentsége a bőséges kegyelem és támogatás helye. Jézus mondta: „*Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent.*” (Mt, 5,8). Ez nem egy ígéret, ami csak a mennyben érhető el! Ez az ígéret számunkra most, a mindennapi életünkben kezdődik. A szentek tanúskodnak erről az igazságról. A szív tisztasága által, ti férfiak, nem csak az életetekben jelenlevő nőkben, hanem magatokban is meglátjátok majd „Isten képmását”! Még ha a sötétség leküzdhetetlennek is tűnik, Krisztus soha nem hagy el bennünket. Mint pap, becsben tartom azokat, akik az Úr gyógyítását akarják a

²⁴ KEK 2337

szentgyónásban történő találkozással. Áldás férfiakkal együtt dolgozni a harcban, hogy a dagályt megfordítsuk, hamisról valódi szeretetre.

Képzeld el, mennyire más lenne a világ a feleségeink, nővéreink és leányaink számára, ha a férfiak a tisztaság belső erejében élnének. Ezekben az időkben nagyon magas a szexuális erőszak növekedése társadalmunkban, különösen az egyetemek területén. Nem ez az idő a férfiúi tisztaság megújítására? Nem ez az idő, hogy a férfiak a testvérek közötti böjt és az imádság közepette növekedjenek az önmegtartóztatás erényében? Nem itt az ideje, hogy mélyebben megvizsgáljuk Szent II. János Pál pápa kinyilatkoztatását, hogy „minden nő méltósága *minden* férfi adott feladata?”

A férfiúi tisztaság „hosszú és igényes munka”, amit büszkén kellene vállalnunk!²⁵ Képzeld el, hogy Isten trónja előtt állsz az ítélet napján, ahol az elmúlt korok nagy szentjei, akik saját koruk kimagasló bűneivel foglalkoztak, azt mondják majd egymásnak: „Mi a saját vágyunk bajaival foglalkozunk akkoriban, bezzeg azok a XXI. századi férfiak! Ez a boldog néhány nagyon közel harcolt a fenevadhoz!” Segíthetünk egymásnak és más körülöttünk élő férfiaknak, hogy törekedjünk az önuralomra, mert ezt legjobban kezelni a testvérek között lehet. Arra bátorítalak, hogy tedd félre félelmeidet és bizonytalanságaidat, melyek megakadályoznak abban, hogy elköteleződj a tisztaságra. Krisztus segíteni akar a férfiaknak, hogy az Ő szívére formálódjanak az Egyház minden gyóntatószékében és minden egyes szentmisén, ahol az Ő kereszten kiömlött véreinek erejét ajánlják fel a szentáldozásban.

3. Az apaság létfontosságú

Az apaság megváltoztatja a történelmet. Máté evangéliuma szerint, ahol „*Ábrahám nemzette Izsákot, Izsák nemzette Jákobot, Jákob nemzette Júdát és testvéreit*”, negyvenkét (42) apa vezetett el Józsefhez, aki örökbe fogadta Jézust. Szent II. János Pál szavai szerint az apaság elengedhetetlen a világ virágzásához:

A férfi tehát, aki láthatóvá teszi és újra éli a földön Isten atyaságát (cf. Ef 3,15), arra van hivatva, hogy biztosítsa valamennyi családtagja harmonikus fejlődését. E feladatát azáltal hajtja végre, hogy nagylelkűen tudatában van az anya szíve alatt megfogant élet iránti felelősségének, megosztja feleségével a nevelés gondját (cf. Gaudium et spes, 52): teszi ezt a munkájával, amely nem szétszórja, hanem megerősíti és előbbre viszi a családot, valamint az érett keresztény élet tanúságtételével, amely a gyermekeket hatásosabban elvezeti Krisztus és az Egyház megtapasztalásához.²⁶

²⁵ KEK, 2342

²⁶ Szt. II. János Pál: Familiaris Consortio, 25

Valamennyi férfit apaságra hívnak valamilyen módon:

Anyává és apává válni valóban azt jelenti, hogy az teljes mértékben megvalósuljon, mert hasonlónak kell lennie Istenhez. Ezt nem az újságokban állítják, nem jelenik meg, ez a szeretet igazsága. Az apává és anyává válás során egyre inkább Istenre hasonlítunk... arra hívnak bennünket, hogy emlékeztessünk mindenkit arra, hogy minden megkeresztelkedett, még ha másképpen is, legyen apa vagy anya.²⁷

Mint a férfiasság maga, az apaság talán soha nem volt széles körben elterjedt téma a filozófusok között, mert azt mindig feltételezték, jelentése meglehetősen nyilvánvaló volt. Ez ma már nem igaz. Szent II. János Pál *Átlépni a remény küszöbén* című könyvében ír az apaság elleni támadásról a modern társadalomban: „Ez valóban a kulcs a valóság értelmezéséhez [...] az eredendő bűn ezután megkísérli az apaság megszüntetését.”²⁸. A családok nagy pápája rámutat az első szülők eredeti engedetlenségére, ami nekik és nekünk az eredeti ártatlanságunkba került, és hogy szabadok legyünk a testi haláltól. Az eredendő bűnben itt az első lázadás Isten apasága ellen, a vágy *magának az apaságnak az eltávolítására*. Ez ellenségünk mögöttes terve: Istenre, a jóindulatú Atyára való támaszkodás megszüntetése. Ehhez sátán elsődleges stratégiája az, hogy lerombolja és megszüntesse az emberi apaságot a férfiben, és a kapcsolatot, melyben mindannyian először rápillantunk arra, hogy Isten apasága milyen lehet.

A mai támadás az apaság és annak kiterjesztéseként az anyaság ellen többszintű és lélegzetelállítóan káros. A gyermekek 41%-a napjainkban házasságon kívül születik, ez 1950 óta 700%-kal nőtt, amikor a házasságon kívüli születések aránya csak 6% volt. Ezek a gyerekek nem egy elsőpró fizikai konfliktus, mint például a második világháború miatt lettek apátlanok - ami különben az apátlanság sok sebét okozta-, hanem azért - ami még sokkal rosszabb -, mert az apák távolléte saját akaratukból, masszív léptékben történik. Nem nehéz megérteni, hogy a férfiaknak az apaságtól való félelmét mennyire támogatja az önzés mai kultúrája, arra ösztönözve a férfiakat, hogy meneküljenek ettől a gyönyörű ajándéktól, saját vágyaik hajszolása érdekében. A gyermek arra kényszerül, hogy feltegye a kérdést: „Hol van az apám?” Milyen a hatása a gyermek szívére, a világ, a szeretet és a Mennyei Atya megértésére, amikor erre a kérdésre a válasz az, hogy „elhagyott minket”, vagy „nem tudom”, vagy „a spermabankból való vagy, és nem hagyott értesítési címet”?

A katolikus férfiak is túl rendszeresen hozzájárulnak ehhez a botrányhoz, ami összetöri a gyermek szívét, és túl sok nő életét teszi a kultúránkban olyanná, mintha özvegyek lennének!

Az apátlan gyermek szívének sírása a mennybe hallatszik: *„Nem utasítja el az árva könyörgését, sem az özvegyet, aki tele van panasszal. Az özvegynek a könnye, mely arcán végigperreg, és a zokogása nem az ellen szól-e, aki azt okozta? Aki szívből szolgálja, azt az Úr elfogadja, s az*

²⁷ Ferenc pápa beszéde, 2015. június 15.

²⁸ Szent II. János Pál: *Átlépni a remény küszöbén*, 1994. JLX Kiadó, p. 228

imádsága a felhőkig hatol fel. A nyomorgók jajszava áthatol a felhőkön, és nem csendesül, amíg el nem éri célját. Nem tágít, amíg rá nem tekint a Magasságbeli, s amíg nem szolgálta neki igazságot.” (Sir 35,14-18). Miért sírnak az özvegyek és az apátlanok? Elvesztették védelmezőiket és családfenntartóikat! Van egy természetellenes üresség azokban, kiket Isten hív, hogy „biztosítsák a család minden tagjának harmonikus és egységes fejlődését.”²⁹ Ez amiatt a veszteség vagy üresség miatt van, amit a férfiak távolléte okoz, és amit mi mindig természetesen és hagyományosan apátlanságként elsiratunk.

A mai kultúrában vannak azonban olyanok, akik nem akarják, hogy az apaságot természetellenesnek vagy szájalmasnak tekintsük. Ne tévesszenek meg azok a hangok, melyek eltörlik az anyák és az apák közötti különbségeket, figyelmen kívül hagyva a magából a teremtésből eredő komplementaritást. Férfiak, jelenlétetek és küldetésetek pótolhatatlan a családban! Lépjetek fel, és szeretettel, türelmesen vegyétek fel az Isten által adott szerepet, mint otthonotok védelmezője, kenyérkeresője és szellemi vezetője. Az apa, mint a család spirituális vezetőjének szerepét soha nem szabad úgy érteni vagy vállalni, mint uralkodást mások felett, hanem szerető vezetésként és gyengéd iránymutatásként azoknak, akikről gondoskodtok. A te apaságod, az én apaságom rejtett, alázatos módon, tökéletlenül, de biztosan tükrözi Isten apaságát, az Atyát azok számára, akiknek az Úr adott bennünket, apaként.

Mit jelent az, hogy „apa”? Az apaságról szóló elmélkedésében Ferenc pápa elmagyarázza: „Ha egy férfinak nincs ilyen vágya [az apaságra], akkor ebből a férfiből valami hiányzik. Valami nem stimmel. Mindannyiunknak ahhoz, hogy létezzünk, hogy teljesek, hogy érettek legyünk, szükségünk van megérezni az apaság örömét: még azoknak is, akik hozzánk hasonlóan cölibátusban élnek. Az apaság életet ad, életet ad.”³⁰ Ezért van az, hogy az apaság - megélve a hivatást apaként, apasági köteléssel fizikai házasságban, vagy szellemi házasság a papságban vagy a vallásos életben- abszolút szükséges egy férfi számára, hogy megélhesse élete értelmének teljességét. Beszélünk az egyházatyákról, a sivatagi atyákról, pápánkról, mint Szentatyánkról, és jó okkal papjainkról, mint az „Atyáról”.

Ahhoz, hogy teljes életet éljen, minden férfinak apának kell lennie, és megélnie saját apaságát! Nem lehetünk „olyan, mint Isten,” fiaim és testvéreim, anélkül, hogy ezt megértenénk és a szív indíttatását ne követnék a döntő lépések. Ha nem választod a házastársi és apai hivatást, amit Isten eltervezett számodra, akkor beleragadsz a „mag” impotenciájába, mely elutasítja, hogy meghaljon és életet adjon. Ne válaszod ezt a fél-életet! A kérdés minden férfi számára nem az, hogy „van-e hívásom az apaságra?”, hanem sokkal inkább az, hogy „milyen apaságra van hívásom?”

²⁹ Familiaris Consortia, 25

³⁰ Homília, 2013. június 26.

Nagyapák, nagyon fontosak vagytok

Szeretnék szólni azokhoz, akik nagyapák. Kevés kultúra várt el kevesebbet, és mutatott ennyi közömbösséget a hozzátok hasonlók esetében, akik megharcoltátok és próbára tettétek a gyermekeiteknek és unokáitoknak kínált bölcsességet. A világ azt mondja, hogy véget ért az idő amíg befolyásod volt, és ideje visszavonulni, vagyis lemondani az apaság posztjáról. Ne higgyétek ezt el! A nagyapák igenis sokat számítanak.

Megtiszteltetés számomra, hogy a nagyapáimról neveztek el: Thomas Tighe Olmsted és P. James Hughes. Mindegyikük a saját módján atyáskodott a saját apám mellett. Jim nagypapa katolikus hitére támaszkodott, hogy méltósággal és reménnyel nézzen szembe felesége, az én nagymamám rákos betegség okozta korai halálával. Kétségbeesés vagy önsajnálattal nélkül küzdött erőteljesen, hogy együtt tartsa a hatfős családot, és gondoskodik a gyerekekről - közülük a legfiatalabb volt anyám - a nagy gazdasági világválság nehéz éveiben. Jim nagypapáról a legértékesebb emlékeket békés szelleme, ír humora és az Egyház iránti őszinte odaadása miatt őrzöm. Tom nagypapa még nagyobb hatást gyakorolt életemre, bár soha nem keresztelték meg. Mellette tanultam ápolni a diófát és a görögdinnyét, a sütőtököt és a tököt, a lovak és szarvasmarhák, a csirkék és a sertések gondozását. A farmon való élethez szükséges számos tevékenység közepette azt is megtanultam Tom nagyapámtól és apámtól, hogy fontos a jó szomszédság, az igazság kimondása bármi áron, és az „anyatermészet” mély tisztelete. Amikor pappá szenteltek, bibliai mondást választottam az első misés igekártyámra, azt, amit a nagyapámtól tanultam: *„Megmondták neked, ó ember, mi a jó, és mit kíván tőled az Úr: Semmi mást, mint hogy váltsd tettekre az igazságot, szeresd hűségesen, és járj alázatosan a te Isteneddél.”* (Mik 6,8).

Nagyapák, ti nélkülözhetetlen kincsei vagytok családaitoknak, és bátorítalak benneteket, hogy továbbra is legyetek erősek értük, osszátok meg a bölcsességet velük, és harcoljatok értük. Emlékezzetek Jézus földi nagyapjára, Szent Joakimra, aki Istenhez hű életet élt. Előrehaladott éveiben az Atyaisten megáldotta Szent Joakimot és feleségét, Szent Annát egy nagy ajándékkal, Máriával, Boldogságos Szűzanyánkkal. Hadd emlékeztessünk minden nagyapát arra, hogy még akkor is, ha a mindennapi élet rutinja jelentéktelennek tűnik, soha nem tudhatjuk, milyen nagy tervei vannak Istennek az életünk utolsó éveire.

Remény az elveszett apaság árnyékában

Most szeretnék különlegesen szólni hozzátok, fiaim, akik szenvedtek a saját apa hiányától. Számos oka van annak, hogy a férfiak miért mondanak le felelősségükről, vagy még ha maradnak is, távolságot tartanak, mivel hiányzik saját életük pozitív apasági tapasztalata. Ez a seb a szívedben talán még nem gyógyult be. Természetesen az apanélküliség nem Isten terve. Ne adj helyet az elkeseredésnek, és ne veszítsd el a reményt. Az Egyházat mindig arra hívják,

hogy felfedje Istent, az Atyát. Engedd meg, hogy Krisztus megmutassa neked azt az Atyát, aki soha nem hagyja el gyermekeit, hanem inkább felajánlja egyetlen Fiát. Ha még nem tetted meg, engedd, hogy Krisztus vezessen téged, hogy meglásd apádat úgy, ahogy Ő is látja őt. Jézus nem hagy el anélkül, hogy megadná a szükséges kegyelmet ahhoz, hogy megbocsásson és meggyógyítsa apádat. Ez együtt járhat a lelki atyák, papok által kínált kegyelmekkel a kiengesztelődés szentségében. Isten Atyaságának, szerető, örökkévaló Atyánknak felfedezésével tanúi lesztek az egyetlen olyan apaságnak, ami soha nem vall kudarcot.³¹

Végül, szeretnék különlegesen szólni azokhoz a férfiakhoz, akik tudják, hogy az apaságuk kudarcot vallott. Ez kisebb vagy nagyobb mértékben igaz mindannyiunkra. Ez megtörténhet függőség, elhagyás, házastársi konfliktus, érzelmi és spirituális elszakadás által, elmulasztva a család vezetését a hit területén, az abortusz, a fizikai és/vagy érzelmi bántalmazás, vagy számtalan egyéb esetben, amikor meghamisítjuk Istennek, a szerető apának a képét. Mellettetek állok, mint tökéletlen apa, kérve az Atyaistent, hogy tegye jóvá azt, amiben a legnagyobbat hibáztunk férfiúi küldetésünkben. Fontos ismerni az ellenség taktikáját; sátán megpróbál majd kétségbeesésbe juttatni bennünket, hogy apaságunkat még jobban feladjuk a bűneink miatt. De mi soha nem adhatjuk fel, fiaim! Imádkozzatok és újuljatok meg a kiengesztelődés szentségében. Krisztus megerősít bennünket a szentgyónáson és az Eucharisztian keresztül, hogy az apaság újjáépítésére szenteljük magunkat bármilyen lehetséges módon.

Következtetés: Krisztus küldte el

Nazianzi Szent Gergely legjobb barátja Szent Bazil volt. Amikor a fiatal férfiak a 20-as éveik elején külön utakon, Konstantinápoly irányában keresték a személyes keresztény hit mélyebb megértését, hamarosan mély tiszteletet éreztek egymás iránt. Szent Gergely leírása erről a barátságról reménytelenül: „... ha nem túl sok azt mondanom, akkor olyan szabály és mérce voltunk egymás számára, mely által megtanultuk a különbséget a helyes és a helytelen között.”³² Barátságuk mindkettejüket inspirálta, hogy növekedjenek az erényben és szabadságban, hogy kevésbé aggódjanak önmagukért, és jobban igyekezzenek életüket mások szolgálatába helyezni. Remélem, hogy minden férfi, aki ezt az buzdítást elolvassa, megtapasztalja, ha még nem történt volna meg, a jó barátság áldását, mint amilyen a szentek közötti barátság. Nem tudom elképzelni, hogy milyen lenne a saját életem akkor, ha Isten nem adott volna jó barátokat nekem.

Azt is remélem, hogy elviszed üzenetemből azt, ami segít, elviszed imában az Úrhoz, és magabiztosan jártok el hivatásotokban, mint férfiak. Életünk Krisztusban nem „mit tegyél és mit

³¹ Adaptálva az Evangelium Vitae-ből, 99. oldal

³² „Nagy Szent Basillról”, Temetési szónoklatok (Egyházatyák, 22. kötet), 27

ne tegyél”, hanem a hiteles szabadság kalandja. Vedd ezt a szabadságot annak érdekében, hogy életedet Krisztus szolgálatába helyezd, elkezdve otthonodban és kisugározva a világba.

Hol van most apáink hite?

Ahogy ezt a buzdítást írom, videókat tesznek közzé, melyek dokumentálják a csecsemők testrészei eladásának barbár gyakorlatát a Planned Parenthood [abortuszklinikai hálózat. A ford.] által. Mivel ez a hírhedt szervezet évente mintegy félmilliárd dollárt kap az Egyesült Államok kormányától, hogy ártatlanok legyilkolását elvégezze, egyetlen amerikai állampolgár és minden bizonnyal egyetlen férfi sem maradhat csendben ezzel a tragikus gyakorlattal szemben. Beljebb kell lépnünk a pálya széléről, és oda kell állnunk az élet frontvonalára. Olyan hitre van szükségünk, mint apáinké, akik megvédték az előző nemzedékek gyermekeit, és akik inkább a saját életüket adták, mint hogy elhagyják Krisztusba vetett hitüket. Fiaim és testvéreim, Phoenix Egyházmegye férfijai, szükségünk van rátok, hogy beálljatok a részbe!

Anglia katolikus vértanúi inspirálták Frederick W. Faber-t, hogy megírja 1849-ben az „Apáink hite” himnuszt. Ahogy Faber tisztelgett a férfiak előtt, akik nem tagadták meg Krisztust „a börtön, a tűz és a kard ellenére”, felhívást tett közzé és fegyverbe hívta a következő generációk férfijait.

Csatlakozzatok hozzám az imában, hogy mi, a XXI. század férfiai, megszövegezzük ennek a versnek a ránk illő változatát:

*„Apáink, láncon a börtönök sötétjében,
még mindig szabadok szívben és lelkiismeretben:
Mily édes lenne gyermekeik sorsa,
ha meghalnának Érte, hozzájuk hasonlóan!
Apáink hite! Szent hit!
Hűek maradunk Hozzá halálig.”*

2015. szeptember 29, az arkangyalok ünnepén

+ Thomas J. Olmsted

Phoenix püspöke

Magáncélra készült, nem hivatalos fordítás

www.karizmatikus.hu, 2019